

[Holstein.]

og socialdemokratisk Side —, saa længe Regeringen forhandlede med det, som den Gang hed Rigsdagens Industriudvalg.

Nu har vi igen haft Forhandlinger, hvorved Industrien har været repræsenteret, og hvorved Industrien og dens Repræsentanter har angivet deres Synspunkter med Hensyn til den nye handelspolitiske Kurs, der burde følges af den danske Regering, nemlig Forhandlingerne i Traktatkommissionen af 1928, i hvilken de mest fremtrædende Repræsentanter for den danske Industri, i øvrigt ogsaa for det danske Landbrug, har haft Sæde. Da det store Opgør i 1927 var løbet ud i Sandet, stillede de Konservative i Efteraaret 1927 til Regeringen Anmodning om, at det maatte blive undersøgt, hvorvidt den Traktatpolitik, Danmark hidtil havde fulgt, maatte antages at være den mest virkningsfulde, mest tidsvarende og fyldestgørende i Fremtiden under de forandrede Forhold, som nu foreligger rundt om i Verden. Denne Traktatkommission afgav sin Betænkning, men denne Betænkning er praktisk talt ikke gjort til Genstand for Forhandling her i Tinget, skønt det dog var paa konservativ Foranstaltning, at Kommissionen blev nedsat, og at hele dette Spørgsmaal overhovedet blev taget op. Da man fra konservativ Side i 1927 havde set, at der ikke var nogen frugtbar Vej frem med konkrete Krisetoldlovsforslag, rejste man Spørgsmaalet om hele vor Handels- og Toldpolitik paa et videre Grundlag. Nu lagde man ikke mere Tyngdepunktet i Beskyttelsen for Hjemmemarkedet, men nu søgte man at finde Vej frem til en fælles Formel for dansk Landbrugs-eksportindustri og vore Byeksportindustrier ved at rejse det Spørgsmaal, om vor Handelstraktatpolitik ikke burde ændres med Forbedring af vore Markedsforhold for Øje.

Denne Traktatkommissions Betænkning har kun været forbigaaende omtalt, bl. a. af det ærede Medlem Hr. Drachmann og det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, af den første under Behandlingen af Toldvaabenhvilekonventionen og af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller under Finanslovbehandlingen, saa vidt jeg husker i Foraaet eller i Fjor Efteraar, men kun med ganske korte, nærmest Sidebemærkninger, ikke med en indgaaende Omtale af Kommissionsbetænkningens Redegørelser og Konklusion. Det forekommer mig, at der tiltrænges saavel paa denne Baggrund som paa Baggrund af det, jeg her har fremhævet, præciserende og klarende Udtalelser overfor Offentligheden af den højtærede

Regering, men ogsaa af det konservative Folkeparti. Sagen er nemlig den, at nu anbefaler det konservative Folkeparti uden nogen som helst Kommentar og uden noget som helst Forbehold og uden, som sagt, ved nogen tidligere Lejlighed at være kommet virkelig positivt ind paa denne af det selv fremkaldte Handelstraktatkommissionsbetænkning — nu anbefaler det uden videre først i Landstinget med sin derværende Ordfører, Landstingsmand Lange, i Landstingets Betænkning at tiltræde disse to Mestbegunstigelsestraktater — der er ikke fra konservativ Side i Landstinget fremsat Antydning af Mindretalsbetænkning i dette Spørgsmaal eller Forbehold, intet som helst —, og dernæst anbefaler den konservative Ordfører her i Folketinget begge Traktaterne til Vedtagelse uden nogen som helst Diskussion, uden noget som helst Forbehold. Det forekommer mig, at denne Stilling i ikke ringe Grad strider saavel mod de Synsmaader, Partiet forfægtede og var Talsmand for, da det rejste Kravet om, at hele dette Spørgsmaal om vor Handelstraktatpolitik skulde gøres til Genstand for en særlig Undersøgelse, som ogsaa mod den Stilling, Partiets toldpolitiske og handelstraktatpolitiske Ordfører i Landstinget havde indtaget forinden, nemlig i December 1928, da man i en konservativ Mindretalsbetænkning i Landstinget, underskrevet af Landstingsmand Schovelin og Landstingsmand Lange, udtrykkelig udtalte — det var i Anledning af Handelstraktaterne mellem Danmark og Østrig og mellem Danmark og Grækenland —, at man ganske vist ikke vilde stemme imod dem fra konservativ Side, men at man heller ikke vilde stemme for dem; man ønskede, som det staar i Betænkningen, „at gøre Offentligheden bekendt med“ — det var altsaa ikke noget lokalt rigsdagstaktisk, sekundært og underordnet, nej, man appellerede fra konservativ Side til *Offentligheden* i denne Sag, man tillagde dem med Rette saa stor Betydning, at man ønskede, da det er svært for konservative Synspunkter at faa Fodfæste og finde Jordbund i Rigsdagen, at henvende sig til Offentligheden under de vanskelige erhvervsøkonomiske Forhold — gøre Offentligheden bekendt med, „at man fra konservativ Side ikke længere vil være med til den ene Handelstraktat efter den anden, som ingen anden Fordel yder end en simpel Mestbegunstigelsesklausul, idet Fortolkningen af den almindelige Mestbegunstigelse er saa usikker og svævende“. Den